

Duurzame waterwinning

De laatste jaren is er steeds meer aandacht voor het nog beter samengaan van waterwinning en natuur. Andere technieken, zoals diepinfiltratie, maken infiltratieplassen deels overbodig.

Vergaande voorzuivering van het infiltratiewater beperkt de invloed ervan en aanpassing van plasoevers, de bodem en het peil van het water kan infiltratieplassen aantrekkelijker maken voor planten en dieren. Door een optimaal gebruik van sommige infiltratieplassen kan elders ruimte komen voor natuurherstel.

Dat de duinen voor de drinkwatervoorziening belangrijk zijn en blijven, is duidelijk. Door de bestaande mogelijkheden en de nieuwe technieken goed te benutten, is er kans om veel winst aan natuurwaarde te behalen.

Duinheggedis (Frits van Daalen)

Tapuit (René van Rossum)

Duurzaamheid

Steeds vaker wordt de term duurzaamheid gebruikt. Dit komt omdat we ons steeds meer bewust worden van het belang van duurzaam omgaan met de aarde. Maar wat houdt duurzaamheid nu precies in? Hieronder verstaan we activiteiten die op zo'n manier uitgevoerd worden dat natuur en milieu er geen hinder van ondervinden. Dit alles in het kader van het veilig stellen van een goede toekomst voor onze planeet. Onder duurzaamheid valt de biologische landbouw, bekend van het EKO-keurmerk.

Ook in natuurgebieden pleit men voor een duurzaam beheer zodat ook latere generaties nog van deze natuur kunnen genieten. Dit beheer kenmerkt zich door begrazing, dood hout laten liggen en de aanleg van natuurvriendelijke oevers.

Naast dit alles zijn er ook 'kleinschalige' activiteiten die duurzaam zijn waarmee u ook een steentje bij kan dragen, namelijk recycling van glas en oud papier, winning van groene stroom door bijvoorbeeld plaatsing van zonnepanelen en verminderen van schadelijke stoffen in de atmosfeer zoals uitlaatgassen, CFK's en chemische bestrijdingsmiddelen.

Kustgids.nl

FIETSROUTE

DUIN EN POLDER

32 km

De Vuurbaak • Lentevreugd •
Berkheide • Valkenburgse meer
Leiden • Rijnsburg • Katwijk •
Wassenaar
Duinen • Polder

Ecologische Hoofdstructuur in de duinen

Een belangrijk deel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ligt in de kustzone. Daar vormen de duinen, met aan de ene kant de Noordzee en aan de andere kant de landgoederen, de rug-gengraat voor de natuur in Laag-Nederland. Door natuurherstel en grondaankoop kunnen "robuuste duinen" worden gerealiseerd met tal van mogelijkheden voor recreatief medegebruik. Naast de grote natuurgebieden zijn ook de vele kleinschalige groenelementen in het landelijk gebied essentieel voor het goed functioneren van de Ecologische Hoofdstructuur.

Kustgids.nl is een initiatief van de Kustvereniging

Zij wil eerlijke informatie geven over waar u nog echt kunt genieten van rust en ruimte, natuur en cultuur. Wij werken in Nederland en elders in Europa aan het behoud van kustgebieden en zeedieren: walvissen, dolfijnen en zeehonden. De Kustvereniging is de Nederlandse afdeling van EUCC - The Coastal Union.

Word Vriend van de Kust!

Bollenvelden, duinen, strand en zee... geniet ervan, zolang het nog kan! Voor u het weet staan er huizen of dijken gebouwd. Dolfijnen, bruinvissen, vogels, konijnen, vossen... Als u de kust en de zee een warm hart toedraagt, willen wij u vragen "Vriend van de Kust" te worden, vanaf slechts € 5,- per jaar. U bent dan lid van de Kustvereniging, www.kustvereniging.nl

Maak nu uw bijdrage over op giro 916 t.n.v. Kustvereniging EUCC te Leiden. U krijgt dan onze Kust&Zee Gids thuisgestuurd!

Kustvereniging

KATWIJK

verfrissend!

Katwijk is vooral bekend van de zee en het strand. Maar het duinlandschap aan de noord- (Coepelduinen) en zuidzijde (Berkheide) van Katwijk aan Zee is het ontdekken waard.

Voor wie graag wandelt is de natuurontdekkingsroute 'Struinen door de Kattukse duinen' een aanrader. Een prachtige routebeschrijving (te koop bij VVV Katwijk, Voorstraat 41) voert u door het natuurgebied Berkheide. Tal van speelse opdrachten nodigen kinderen uit tot een nadere kennismaking met de natuur. Daarnaast is uitgebreide achtergrondinformatie opgenomen over de natuur die u onderweg tegenkomt.

De Pan van Persijn, ook wel het Panbos genoemd, ligt in natuurgebied Berkheide. Het wandel- en speelbos bevat onder andere een hertenkamp, een geitenweide, speeltoestellen, picknick-plaatsen en een theehuis. Het Panbos is te vinden aan de Wassenaarseweg 152a.

Colofon

Uitgever
De Kustvereniging, Leiden.
Postbus 11232, 2301 EE Leiden

[Kustvereniging](http://www.kustvereniging.nl)

Redactie en fotografie
De Kustvereniging

Kaart
AnyWay Productions, Heinkenszand

Productie
Drukkerij All-in, Katwijk

Kijk voor meer informatie over onze kust op www.kustgids.nl

De Kustgids.nl fietsroute Duin en Polder is mede mogelijk gemaakt door bijdragen van het Fonds1818 en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

© Kustvereniging (EUCC), 2005

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Fonds 1818

Lentevreugd

22 april 2002 startte Staatsbosbeheer met de inrichting van het gebied Lentevreugd bij Wassenaar. Hier moet 90 hectare bollenteeltgebied plaats maken voor natuurontwikkeling.

Door herinrichting van het gebied moet een deel van het oude duinlandschap terugkeren met bloemrijke duingraslanden, duinstruwelen, paddepoelen en duinbeekjes.

De natuurontwikkeling in Lentevreugd is het resultaat van de afspraken uit het Pact van Teijlingen over de toekomst van de Duin- en Bollenstreek.

ROUTEBSCHRIJVING

Centraal Station Leiden

Voorkant station LA langs busstation, einde bustation RA, LA fietspad op, bij stoplichten RA Plesmanlaan, LA Pesthuistunnel, RA richting Katwijk/Valkenburg, LA richting Valkenburg/Katwijk, RA-LA richting Valkenburg/Katwijk, LA Haagse Schouwweg richting Wassenaar Den Haag – bij bloemenkiosk weg oversteken.

1. Begraafplaats Rhijnhof: dankt zijn naam aan een groot landgoed Rhijnhof, gelegen aan de Oude Rijn.

Na begraafplaats net voor rotonde RA Rhijnhofweg – na viaduct LA richting Rijnsburg, gaat over in Valkenburgerweg, RD richting Rijnsburg, kruising RD Waterboslaan – thv Kelipettenlaan LA en RA richting Katwijk/Noordwijk, einde Waterboslaan LA Sandtlaan.

2. Rijnsburg: het dorp heeft een lange religieuze geschiedenis die teruggaat op de roemruchte abdij. Rijnsburg is nu in hoge mate afhankelijk van de bloementeel en de bloemenhandel; veel ruimte wordt dan ook ingenomen door kassen, warenhuizen en de bloemenveiling Flora.

Einde Sandtlaan RA Rijnstraat op hoek overkant.

3. De Gerechtigheid: stellingmolen uit 1740, nog werkend als korenmolen.

Rijnstraat (over N206) gaat over in zeeweg, bij rotonde RA Koningin Julianalaan, bij rotonde RD Biltlaan.

4. Katwijk:

Katwijk is altijd sterk verbonden geweest met de zee en met de rivier de Rijn. Katwijk aan Zee heeft zich de laatste eeuw ontwikkeld van vissersplaats tot rustige familiebadplaats.

LA Hoorneslaan, bocht naar links, gaat over in binnensluis, RA Rijnmond, Boulevard

5. Vuurbaak: monumentale vierkante toren uit 1605, gebouwd ter vervanging van een houten vuurtoren die door de zee werd bedreigd; inmiddels 's lands oudste vuurtoren werd de Vuurbaak in 1913 buiten gebruik gesteld omdat de bomschuiten van het strand verdwenen en de nieuwe vissersschepen gebruik gingen maken van de havens van Scheveningen en IJmuiden. Naast de Vuurbaak is nog de laatste bomschuit te zien. Deze is in 1911 gebouwd en werd tot de Tweede Wereldoorlog gebruikt om vanaf het strand garnalen te vissen.

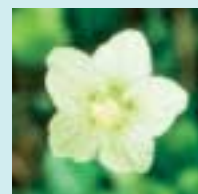
Einde boulevard, bocht naar links, RA fietspad Zuidduinen

6. Berkheide: gevarieerd open duinlandschap, met veel opgaand struweel, kwetsbare mos- en korstmosschellingen. In juni ziet het er plaatselijk wit door de bloeiende duinrozen.

Herstelproject in natuurgebied Berkheide

Het duingebied Berkheide wordt al vele tientallen jaren gebruikt voor de productie van drinkwater. Dit heeft geleid tot aantasting van het duingebied en verlies van natuurwaarden. In het zuidelijk deel van Berkheide wordt de waterwinning binnenkort stopgezet. De infiltratie plassen worden schoongemaakt. Putten en leidingen worden verwijderd. Om het gebied optimaal te kunnen inrichten voor natuur en recreatie worden ook fietspaden en wandelpaden verlegd. Na de opruim werkzaamheden zal de natuur zich weer langzaam kunnen herstellen. En als het een beetje meezit, zullen zeldzame plantensoorten als de parnassia of het rondbladvig wintergroen weer terugkeren.

REGIO INFORMATIE

Fietsroute Duin en Polderroute

De Duin en Polderroute is een 32 km lange fietstocht door de duinen en het strandwallenlandschap tussen Katwijk en Wassenaar.

De route begint en eindigt op Centraal Station en Leiden en voert via het van de bloementeel afhankelijke Rijnsburg en de rustige familiebadplaats Katwijk naar de duinen van Berkheide. In dit afwisselende duingebied met bossen, open vlakten en natte duinvalleien wordt hard gewerkt aan een aantal natuurherstelprojecten.

Het laatste stuk is het polderlandschap tussen Wassenaar en Leiden. Tijdens het ontstaan van het Oude Duinlandschap werden de duinenrijen gescheiden door strandvlakten. In deze laagvlakten ontwikkelden zich moerassen die geleidelijk door de mens werden omgevormd tot weiden, die tegenwoordig vooral door koeien en schapen begraaft worden. Sommige van deze weiden zijn beschermd vanwege hun natuurlijke en landschappelijke waarden.

Einde fietspad, wassenaarse slag oversteken, LA fietspad richting Wassenaar

7. De Klip:

Eind 1996 werd het voormalige bollenterrein omgevormd tot natuurgebied. Het was onmogelijk om het oude reliëf weer te herstellen omdat er zoveel zand was afgegraven dat het terrein over een oppervlakte van 12 hectare zo'n 20 meter opgehoogd zou moeten worden.

Uiteindelijk moet De Klip een landschap worden dat de overgang van de duinen naar het achterland karakteriseert: van open water naar droge duinen gevarieerde vegetatieontwikkeling. Vogels, waaronder steltlopers als de grutto en de wulp, kunnen in de toekomst hier hun plaats vinden. Hetzelfde geldt voor padden, salamanders en kikkers. De variatie zal door de begrazing alleen maar toenemen.

50 m na informatiebord, LA Pieter Postlaan

8. Rijksdorp: villapark (1920-1925) naar een ontwerp van de architect Brandes (Nieuwe Haagse School)

Einde Pieter Postlaan, LA Katwijkse weg

9. Lentevreugd:

Door herinrichting van het gebied moet een deel van het oude duinlandschap terugkeren met bloemrijke duingraslanden, duinstruweelen, paddepoelen en duinbeekjes.

Gewone pad (Rein van Rossum)

Voor rotonde RA weg oversteken, fietspad Kokshornlaan, LA weg oversteken, Oostdorperweg, gaat over in Hogeboomseweg.

Na brug, LA richting Gemeentelijke composteerinrichting

10. Valkenburgse meer: door zandwinning ontstaan recreatiegebied.

LA Ommedijkse weg, wegvolgen onder A44, na 2e stoplicht LA brug over, Haagse schouwweg.

11. Haagse Schouw:

monumentaal wit hotel gelegen aan de oever van de Rijn, reeds in 1629 gebouwd als herberg.

Einde RA Plesmanlaan richting Leiden CS

